

TOARS SPRONG

Treasurystatuut

Datum:	februari 2024
Opsteller:	Op basis van modeltreasurystatuut versie 2016.02, pcbo Tytjerskeradiel treasurystatuut 2016/2017 en beleggingsstatuut Vereniging voor PCBO Tytjerskeradiel januari 2021
Status:	Goedkeuring RvT dd.
Evaluatie:	2027

Inhoud

1. Inleiding	3
1.1 Verantwoording	3
2. Doelstelling treasuryfunctie.....	3
2.1 Liquiditeit.....	4
2.2 Financieringskosten	4
2.3 Beleggingen	4
2.4 Betalingsverkeer	5
2.5 Rente-instrumenten	5
3. Richtlijnen en limieten	5
3.1 Algemene richtlijnen.....	5
3.2 Richtlijnen inzake beleggingen	5
3.3 Richtlijnen inzake leningen	5
3.4. Richtlijnen inzake financiële derivaten	6
3.5 Richtlijnen privaat vermogen.....	6
3.6 Treasuryinstrumenten	6
4. Organisatie van de treasuryfunctie.....	6
4.1 Plaats in de organisatie.....	6
4.2 Verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden	6
5. Verantwoording	7
Bijlage 1 Kredietwaardigheidsbeoordelingen	8
Bijlage 2 Financiële instrumenten	9
Bijlage 3 Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016.....	10
Bijlage 4 Vermogen Vereniging Ynsprong, voorheen Vereniging voor Protestant Christelijk Basisonderwijs in de gemeente Tytsjerksteradiel.	10

1. Inleiding

1.1 Verantwoording

Instellingen in het onderwijs zijn zelf in toenemende mate verantwoordelijk voor hun financiën. Scholen/schoolbesturen krijgen jaarlijks een bedrag waaruit alle kosten moeten worden gedekt en waarmee waarborgen voor 'bedrijfsvoering' op langere termijn geschapen moeten worden. Op basis van het voor het schoolbestuur geldende risicoprofiel ligt het voor de hand dat reserves worden opgebouwd. Omdat de stichting een deel van de beschikbare reserves uit overheidsmiddelen heeft verkregen en/of verkrijgt, past het in de verantwoordelijkheid van Oarsprong om de eigen (private¹) beschikbare middelen risicomijdend te beleggen.

In dit treasurystatuut wordt de term beleggingen gebruikt voor het uitzetten van middelen. De term beleggingen is daarom breder want ook het uitzetten van middelen op een spaarrekening of een depositorekening wordt hieronder verstaan.

In de statuten van Oarsprong is geen bepaling opgenomen met betrekking tot het voeren van beleid op dit onderdeel. In de Regeling Beleggen, Lenen en Derivaten OCW 2016 (zie bijlage 3) heeft het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zijn de regels vastgelegd rondom treasury van de door haar gefinancierde instellingen. In het verplichte treasurystatuut worden het treasuryproces en de geldende regels nader uitgewerkt. Het treasury statuut wordt door het college van bestuur (CvB) vastgesteld na voorafgaande goedkeuring door de raad van toezicht (RvT).

In dit statuut wordt beschreven welke treasurytaken en -verantwoordelijkheden van toepassing zijn voor de stichting Oarsprong. Tevens worden de beleidskaders vastgelegd voor diegenen die bij deze taken en verantwoordelijkheden betrokken zijn.

In het statuut worden afspraken over onderwerpen als beheersing van rentekosten en -risico's, financierings- en beleggingsvraagstukken vastgelegd. Dit treasurystatuut is van toepassing op de publieke en private middelen van stichting Oarsprong.

Het statuut wordt uiterlijk na 3 jaar geëvalueerd en eventueel aangepast.

2. Doelstelling treasuryfunctie

De treasuryfunctie van Oarsprong heeft als doel het beheren van financiële risico's en secundair het reduceren van financieringskosten.

De primaire doelstelling van de stichting Oarsprong is het werkzaam zijn op het gebied van het primair onderwijs, een en ander is vastgelegd in de statuten. Als gevolg hiervan is het financieren en beleggen ondergeschikt en dienend aan de primaire doelstelling.

De algehele doelstelling voor de treasuryfunctie bij de stichting is dat deze de financiële continuïteit van de organisatie waarborgt. Dit wordt in de volgende doelstellingen en voorwaarden gesplitst:

- liquiditeit op korte en lange termijn;
- lage financieringskosten;
- liquideerbare en risicomijdende beleggingen;
- kosteneffectief betalingsverkeer;
- inzet rente-instrumenten.

¹ Zie bijlage 4 inzake verkrijging door fusie met vereniging Ynsprong in 2024.

2.1 Liquiditeit

Oarsprong zal ervan verzekerd moeten zijn te allen tijde aan haar verplichtingen te kunnen voldoen en zo nodig ook altijd middelen te kunnen aantrekken. Het aantrekken van middelen zal zowel op korte als op lange termijn verzekerd moeten zijn. Voor het plannen van de omvang en het tijdstip waarop middelen benodigd zijn, is een goede informatievoorziening vanuit de organisatie noodzakelijk. Het gaat dan met name om inzicht in de kasstromen die de bedrijfsprocessen met zich meebrengen. Hiervoor zal ten minste een meerjarige liquiditeitsbegroting worden opgesteld die een periode van vijf jaar beslaat.

Oarsprong zal een zodanige omvang aan liquide middelen c.q. kredietruimte aanhouden dat zij steeds aan haar korte termijn verplichtingen kan voldoen.

Oarsprong doet mee aan het schakistbankieren van de Rijksoverheid. Dat betekent dat alle (overtollige) middelen onder gebracht worden bij het ministerie van Financiën. Concreet betekent dat liquide middelen worden belegd en onder bepaalde voorwaarden geleend tegen gunstige condities bij het ministerie van Financiën. Deze regeling geldt alleen voor publieke middelen van de onderwijsinstelling. Voor het beheer van private middelen zijn geen wettelijke regels opgesteld.

In het geval van dat Oarsprong stopt met schakistbankieren dan kan (tijdelijk) overtollige middelen aanleiding zijn om een deel van de beschikbare middelen liquide aan te houden en het resterende deel zodanig te beleggen dat dit zonder al te veel kosten snel liquide te maken is. De hoogte van dit bedrag en de termijn van uitzetting zijn afhankelijk van de te verwachten inkomsten en uitgaven op basis van het treasuryplan. Dan geldt dat in principe een zo laag mogelijk saldo van direct beschikbare en dus liquide middelen wordt nagestreefd. Wanneer het saldo structureel te hoog dreigt te worden dient onderzocht te worden hoe dit kan worden weggewerkt. Eventuele beleggingen zullen voldoen aan de criteria van de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 (zie bijlage 3). Beleggingen worden in eerste instantie gedaan op basis van een openbare kredietwaardigheidsbeoordeling van ten minste twee van de volgende bureaus Standard & Poors, Fitch en Moody's. Voor de betekenis wordt verwezen naar bijlage 1.

Het bestuur zal met inachtneming van de Regeling beleggen, lenen en derivaten 2016 handelen. De bijbehorende looptijden en hoofdsomlimieten en mogelijke uitzonderingen worden gespecificeerd in het treasuryplan.

2.2 Financieringskosten

De stichting Oarsprong wil binnen aanvaardbare risico's financiering aantrekken tegen zo laag mogelijke financieringskosten. Hiertoe zal per geval worden onderzocht of garantiestelling door rijks- of gemeentelijke overheid mogelijk is. Daarnaast zal de stichting Oarsprong vaste afspraken maken met de huisbankier over een (eventueel) overeen te komen kredietlimiet.

2.3 Beleggingen

Met inachtneming van het onder 2.1 gestelde over schakistbankieren, zullen overtollige middelen zoveel mogelijk worden belegd. Bij het beleggen zal gestreefd worden naar een gelijkmatige termijn(verval)kalender. Uit de beleggingen mogen nooit nieuwe risico's ontstaan. Gezien het feit dat de kredietwaardigheid van tegenpartijen onderhevig kan zijn aan veranderingen, zal de lijst met goedgeoede debiteuren periodiek herzien worden in het treasuryplan. Er zal gewerkt worden met partijen met een openbare kredietwaardigheidsbeoordeling zoals gesteld in 2.1.

2.4 Betalingsverkeer

Gezien de omvang van het betalingsverkeer is het van belang dat de financiële logistiek optimaal is ingericht. De stichting Oarsprong zal haar betalingsverkeer zo inrichten dat het kosteneffectief kan worden beheerd.

2.5 Rente-instrumenten

De inzet van rente-instrumenten en overge derivaten is niet toegestaan, tenzij het bestuur hiertoe besluit en de interne organisatie en de interne kennis die hiervoor nodig is, aanwezig is.

3. Richtlijnen en limieten

3.1 Algemene richtlijnen

Het betreft hier richtlijnen voor het uitzetten van gelden, het aangaan van leningen en voor overige middelen, voor zover deze in de administratie niet zijn afgescheiden van de publieke middelen en voor zover het bestuur hiervoor geen aparte richtlijnen heeft vastgesteld. De wettelijke kaders hiervoor zijn vastgelegd in de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 6 juni 2016 met kenmerk WJZ/800938. De regeling houdt in dat:

- Leningen of beleggingen worden alleen aangetrokken dan wel uitgezet bij financiële ondernemingen als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht en die
 - gevestigd zijn in een lidstaat (Een lidstaat is een staat die lid is van de Europese Unie of een andere staat die partij is bij de overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte);
 - minstens een single A-rating hebben, afgegeven door ten minste twee van de drie ratingsbureaus Standard & Poors, Moody's en Fitch.
- Beleggingen en leningen met publieke middelen worden alleen aangetrokken in euro's.
- De stichting Oarsprong is een niet-professionele belegger.
- De stichting Oarsprong verzoekt de financiële instelling zich te laten aanmerken als niet-professionele belegger bij het aantrekken van leningen en het beleggen van tijdelijk overtollige middelen.

3.2 Richtlijnen inzake beleggingen

Oarsprong doet mee aan schatkistbankieren, mocht dat stoppen dan kunnen de (overtollige) middelen worden belegd conform wet-en regelgeving. De volgende bepalingen gelden dan:

- Middelen die tijdelijk overtollig zijn kunnen in een belegging worden uitgezet.
- De periode van het beleggen is eindig en de belegging wordt op een vooraf vastgestelde einddatum terugontvangen.
- De hoofdsom van de belegging wordt door de financiële onderneming te allen tijde gegarandeerd.
- Er wordt niet belegd in:
 - a. achtergestelde spaarrekeningen en achtergestelde deposito's;
 - b. aandelen of vergelijkbare producten
- Beleggingen moeten vooraf door het college van bestuur ter kennisname aan de raad van toezicht worden gestuurd.

3.3 Richtlijnen inzake leningen

- De stichting Oarsprong geeft geen leningen uit aan derden, noch aan personeel, noch aan andere instellingen of organisaties, tenzij deze lening van toepassing is voor de uitvoering van de wettelijke taak van de stichting Oarsprong en binnen het doel van de stichting Oarsprong past.

- Bij het aangaan van leningen gaat de stichting Oarsprong geen extra risico's aan die het voortbestaan van de stichting Oarsprong of het geven van onderwijs kunnen bedreigen.
- De stichting Oarsprong leent alleen bij financiële instellingen die voldoen aan de eisen zoals opgenomen in artikel 4 eerste lid van de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016'.
- Leningen moeten vooraf door het college van bestuur ter kennisname aan de raad van toezicht worden gestuurd

3.4. Richtlijnen inzake financiële derivaten

De stichting Oarsprong maakt geen gebruik van derivaten tenzij via een bestuursbesluit dit wordt besloten en de interne organisatie hierop wordt aangepast conform de richtlijnen vanuit de regeling belenen en beleggen.

3.5 Richtlijnen privaat vermogen

Met betrekking tot de private middelen zijn de hiervoor opgenomen richtlijnen eveneens van toepassing, maar in voorkomende gevallen mag hiervan gemotiveerd worden afgeweken. Het is echter niet toegestaan dat met private middelen dermate grote risico's worden aangegaan, dat deze een negatief effect kunnen hebben op de publieke middelen. De private middelen zijn vastgelegd in de jaarrekening en de administratie van de stichting Oarsprong en hebben betrekking op de niet door OCW gefinancierde activiteiten.

3.6 Treasuryinstrumenten

Bij het voeren van treasurybeleid zijn de volgende instrumenten toegestaan:

- rekening-courant;
- kasgeldleningen;
- spaarrekeningen;
- deposito's;
- schatkistbankieren ;
- vaste geldleningen, al dan niet bezwaard met een hypotheek;
- onderhandse geldleningen.

Als het college van bestuur instrumenten wil inzetten die niet zijn aangegeven in het treasurystatuut, vraagt hij hiervoor de voorafgaande goedkeuring van de raad van toezicht.

4. Organisatie van de treasuryfunctie

4.1 Plaats in de organisatie

De treasuryfunctie is ondergebracht bij het college van bestuur.

4.2 Verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van het treasurybeleid. Het college van bestuur is bevoegd tot het aangaan van externe verplichtingen binnen dit treasurybeleid. Ook is ze verantwoordelijk voor het periodiek opstellen van een kasstroomprognose en het bewaken van de werkelijke kasstroom ten opzichte van de prognose.

De financiële administratie is verantwoordelijk voor de registratie van de transacties voortvloeiende uit de uitvoering van het treasurybeleid.

De betalingen worden geautoriseerd zoals vastgelegd in de procuratieregeling van de stichting Oarsprong.

5. Verantwoording

De stichting Oarsprong doet ieder jaar in het bestuursverslag ten aanzien van de publieke middelen verslag van haar beleid ten aanzien van de beleggingen en leningen, de uitvoering van het beleid in de praktijk, de uitstaande beleggingen en leningen en de aangetrokken en afgesloten leningen. Hierbij wordt:

- a. een vergelijking gemaakt met de gegevens van het voorgaande jaar;
- b. van elke belegging jaarlijks gemeld op welk moment de belegging vrij valt;
- c. een rapportage over het treasurystatuut opgenomen, waarin tenminste verslag gedaan wordt over:
 1. het beleid en de uitvoering ten aanzien van beleggen en lenen;
 2. de soorten en omvang van de beleggingen en leningen;
 3. de looptijden van de beleggingen en leningen.

Bijlage 1 Kredietwaardigheidsbeoordelingen

LANGE TERMIJN RATINGS	Standard & Poors	Moody's	Fitch
Extreem sterke capaciteit om aan financiële verplichtingen te voldoen.	AAA	Aaa	AAA
Zeer sterke capaciteit om aan financiële verplichtingen te voldoen. Veiligheidsmarges echter minder hoog dan bij AAA.	AA	Aa	AA
Sterke capaciteit om aan financiële verplichtingen te voldoen. Echter gevoeliger voor veranderende omstandigheden.	A	A	A
Adequate capaciteit om aan financiële verplichtingen te voldoen. Veranderende omstandigheden kunnen de capaciteit verzwakken. Lager dan BBB beleggen wordt als speculatief gezien.	BBB	Baa	BBB
KORTE TERMIJN RATINGS			
Extreem sterke respectievelijk sterke capaciteit om aan financiële verplichtingen te voldoen.	A-1 (+)	P-1	F1 (+)
Voldoende capaciteit om aan verplichtingen te voldoen. Echter gevoeliger voor veranderende omstandigheden.	A-2	P-3	F2
Adequate capaciteit om aan financiële verplichtingen te voldoen. Veranderende omstandigheden kunnen de capaciteit verzwakken. Lager dan BBB beleggen wordt als speculatief gezien.	A-3	P-3	F3
Tegenpartij is kwetsbaar. Beleggen is speculatief.	B	Geen rating	B

Bijlage 2 Financiële instrumenten

Lening-types	Rentetypische looptijd	Beschikbaarheid geld
Kasgeld (en Deposito)	Kort	Kort
Fixe lening	Lang	Lang
Annuïteiten lening	Lang	Lang
Lineaire lening	Lang	Lang
Roll-over	Kort	Lang
Rente-instrumenten ²	Doel instrument	Karakteristiek
FRA (Forward Rate Agreement)	Fixeren toekomstige korte rente van kasgeld of roll-over.	Afspraak over toekomstige rente, geen afsluitkosten.
Swap (Interest rate swap)	Een lange rente verruilen voor een korte rente of vice versa ter indekking van roll-over of serie kasgelden.	Afspraak om gedurende x jaar het verschil tussen de lange en korte rente te verrekenen, geen afsluitkosten.
Cap (en Floor)	Een maximum (en minimum) niveau overeenkomen voor toekomstige korte rente ter bescherming van roll-overs of kasgelden.	Een langlopende optie (tot 10 jaar) op de toekomstige korte rentes. Bij aanschaf is er een premieafdracht voor de optie.
Swaption / obligatie-optie	Een maximum (en minimum) niveau overeenkomen voor de toekomstige lange rente ter indekking van langrentende leningen.	Een kortlopende optie (tot 2 jaar) op de toekomstige lange rente. Bij aanschaf is er premieafdracht voor de optie.

² De rente-instrumenten zijn feitelijk afspraken c.q. opties op het renteniveau van leningen. Alleen de leningen verschaffen daadwerkelijk financiering, de rente-instrumenten niet. De rente-instrumenten worden ingezet om de rentelasten van de traditionele leningen te beheren.

Bijlage 3 Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016

Klik op onderstaande hyperlink om de regeling te openen.

[Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016](#)

Geldend van 01-07-2016 t/m heden

Bijlage 4 Vermogen Vereniging Ynsprong, voorheen Vereniging voor Protestant Christelijk Basisonderwijs in de gemeente Tytsjerksteradiel³.

Uit brief 8-6-2023 over voornemen tot opheffing van vereniging Ynsprong.

Het vermogen van de vereniging

Het vermogen van de vereniging bestaat uit financiële middelen en beleggingen en onroerend goed (bijvoorbeeld het stafkantoor). Beide worden straks als privaat vermogen ondergebracht bij stichting Oarsprong.

Voor het vermogen van de vereniging dat het in het verleden is ingebracht uit de vermogens van de afzonderlijke schoolverenigingen, zal Oarsprong inzichtelijk maken wat het afzonderlijke vermogen per school is. De schooldirecteuren kunnen onder bepaalde voorwaarden en na afstemming met de MR en ouderpanels, jaarlijks een begroting bij de bestuurder indienen die gebaseerd is op het private vermogen per school.

³ In 2021 is bij een statutenwijziging de naam van de vereniging gewijzigd in Vereniging Ynsprong. In 2024 is de vereniging omgezet in een stichting die vervolgens is gefuseerd met de stichting Oarsprong.